

នរោត្តមនុស្សរើលវាយិប

Roopa Pai

តើបុរសឆ្ងល់ព្រមទាំងអំពីបណ្តាញទូទាំងពិភពលោក ឬរើលវ៉ាយរិប(WWW -
 World Wide Web)ដៃប្តូរទេ? មិនឆ្ងល់ទេ? មិនអីទេ! ឥឡូវ
 តើបុរសឆ្ងល់ព្រមទាំងអំពីអ៊ីនធឺណិតដៃប្តូរទេ? ឆ្ងល់មនែទេ? លុអ! ប៉ុន្តែ
 តើអ៊ីនធឺណិតជាអ្វី? តើបុរសឆ្ងល់យើយថា «ខ្ញុំជឿមិនច្បាស់ទេ តើខ្ញុំជឿដឹងថា
 គប្បីជាមួយកុំព្យូទ័រ» មនែទេ? បុរសឆ្ងល់យើយគួរហើយ
 វាពិតជាបែនមនែនៃ។ ប៉ុន្តែ វាមិនមនែជាចម្ងល់យើយពព្រលព្រេទេ។
 ចុះចម្ងល់យើយដូចម្តេចទើបពព្រលព្រេ? អី... យើងគួរការអនុកជំនាញ
 ដើម្បីឆ្ងល់យើយ។ បុរសដឹងទេថា ខ្ញុំសុគាល់មនុស្សដៃលើដឹងចម្ងល់យើយ។
 គាត់តែងតែនៅក្នុងកុំព្យូទ័រ។ ហេតុដូច្នេះហើយ
 យើងនាំគ្នានៅរកកុំព្យូទ័រ ឥឡូវនេះតែម្តង។

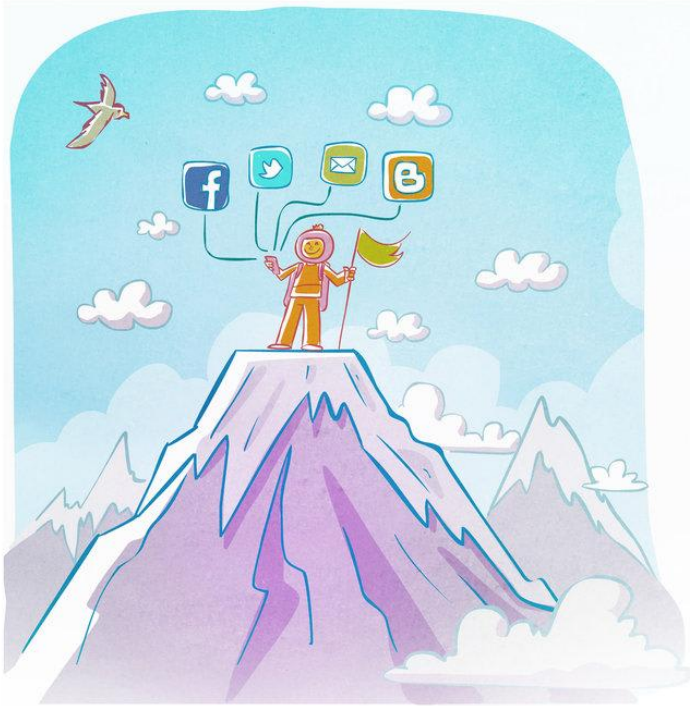
សួស្តីណាទើកូនី! នេះជាកុមារមួយក្រុម ដល់ចង់ជួបឯង! ចញ្ជមក! ចញ្ជមក!
ឯងនៅឯណា? នោះចញ្ជមកហើយ! កុម្មេងៗឆាប់និយាយថា «សួស្តី» ទៅ!
ហើយកុំយល់ច្រឡំ ដោយសារភាពគួរឱ្យសរសើរ និងទំហំរបស់គណនា
គេឆ្កែទុកពីតំមានចូរើនណាស់ ក្នុងកុហលដីតូចនេះ។

ណាទើកូនី អើយ! នេះជាអ្វីដែលក្នុងងេៗទាំងអស់ចង់ដឹង។
តើអ៊ីនធឺណិតជាអ្វីទៅ? អ្វី... សំណួរនេះពិតជាធំណាស់។ អត់អីទេ
តោះចាំមើលខ្ញុំផ្លូវរើវា ខ្លីងាយស្រួលយល់។ ពាក្យ អ៊ីនធឺណិត
(ពាក្យពេញ គឺ បណ្តាញតភ្ជាប់គ្នា INTERNET - INTERconnected
NETworks) សំដៅទៅលើការប្រមូលគ្នារបស់កុំព្យូទ័រ
យ៉ាងធំមួយជុំវិញពិភពលោក ដែលតភ្ជាប់គ្នាទៅវិញទៅមក។

កុំព្យូទ័រទាំងនោះអាចជាកុំព្យូទ័រធំៗ (ដូចជា
កុំព្យូទ័រនៅក្នុងបន្ទប់ស្ដាររដ្ឋាភិបាល ឬកុំព្យូទ័ររបស់រដ្ឋាភិបាល)
កុំព្យូទ័រលឿន (ដូចជា កុំព្យូទ័រដែលប្រើនៅក្នុងធនាគារ
និងមជ្ឈមណ្ឌលកុំព្យូទ័រ) កុំព្យូទ័រយូរដៃ (ដូចជា
កុំព្យូទ័រដែលយើងអាចស្ដាយយកតាមខ្លួន) ទូរស័ព្ទដៃ
(ដូចជាឧបករណ៍ដែលរៀនរូបរាងរៀននៅក្នុងរោងកូន)
និងរាប់ទាំងឧបករណ៍ភ្នំជាប់កាសតូចៗសម្រាប់ស្ដាប់តាមរយៈរឿងជាដើម
ដែលហាក់ដូចជាដុះចេញពីតួចៀកមនុស្ស។

កុំព្យូទ័រទាំងអស់នោះ អាចភ្ជាប់គ្នាតាមរយៈខ្ទង់ភ្នែកលើ និងខ្ទង់កែប។
ខ្ទង់កែបទាំងនោះអាចដាក់ទៅលើដី ក្នុងរោមដី និងក្នុងរោមសមុទ្រ
(សម្រាប់កុំព្យូទ័រធំៗ) ឬក៏ភ្ជាប់ដោយមិនប្រើខ្ទង់ (ដូចជាកុំព្យូទ័រយួរដៃ
ទូរស័ព្ទ ឧបករណ៍ស្តាប់តន្ត្រីជាដើម)។
ដូចនេះពួកវាមិនចាំបាច់អង្កុយនោះមួយកន្លែង
ហើយប្រើកុំព្យូទ័រដោតដុំអគ្គិសនី ភ្ជាប់អ៊ីនធឺណិតទេ។
ពួកវាអាចភ្ជាប់ជាមួយពិភពលោកបាន
សូម្បីតែកែបផ្ទះដំណើរក៏ដោយ។

អស់ហើយឬ? យើងសុំមានថា អ៊ិនធឺណិត

គឺប្រើដើម្បីនិយាយជាមួយមិត្តភក្តិ ទាញយកចម្លើយរៀងរាល់
កក់សំបុត្រមើលភាពយន្ត និងស្រវែងរកព័ត៌មានសម្រាប់ផ្ទះកិច្ចការសាលា
និងរកស្រវែងរកលេខទូរស័ព្ទរបស់មនុស្សទី៣ទៀត!

ប៉ុន្តែវាមិនមែនជាអ៊ិនធឺណិតទេ។

អ្វីៗទាំងអស់នេះជាផ្នែកមួយនៃអនុប្បវេណីពិភពលោក គឺរបស់ដៃគូហៅថា...

ចាំបន្តិច... គហៅថា រើលវ៉ាយវិប! រើលវ៉ាយវិបនេះ យើងនាំគ្នាហៅថា

W3 ជាការប្រមូលផ្តុំយ៉ាងច្រើននៃរបស់ដៃគូហៅថាទំព័រ

(សព្វថ្ងៃនេះ មានទំព័រសាធារណៈប្រហែល៤០ពាន់លានទៅលើW3)។

គេហទំព័រអាចផ្តុកព័ត៌មានក្នុងទម្រង់ជា អក្សរ តួលេខ រូបភាព ចម្រៀង វីដេអូ និងទិន្នន័យជាច្រើនទៀត។ ការប្តូរមូលដ្ឋានគេហទំព័រ (ឬ W3) មានន័យលើអ៊ីនធឺណិត ដដែលយើងអាចមើលតាមរយៈកុំព្យូទ័រ ទូរស័ព្ទ និងឧបករណ៍ស្តាប់តន្ត្រីរាប់លានគ្នារឿង។

អ៊ីនធឺណិតគឺជាបណ្តាញក្នុងបណ្តាញដដែលគ្នាជាប់ដោយកុំព្យូទ័រ កុំព្យូទ័រយួរដៃ បន្ទះថាបូលិត និងទូរស័ព្ទ។ W3 គឺជាការតភ្ជាប់គេហទំព័រនេះលើអ៊ីនធឺណិត។ ដូចនេះ W3 គឺមិនមែនជាអ៊ីនធឺណិតទេ ប៉ុន្តែវាជាធុនកែមួយនៃអ៊ីនធឺណិត ដដែលជាធុនកែមួយអស្ចារ្យជាងគេ។ បុរសនិយមរឹងរាងធៀបអ៊ីនធឺណិតទៅ និងភាពជនីយដ្ឋាន W3 នឹងក្លាយជាមូលបល្ល័ង្កជាងគេនៅក្នុងហាង។

ហើយសូលាបព្យាដដែលឯងប្រើសម្រាប់ប្រើអាហារនោះគឺ «កម្មវិធីស្រង់រកគេហទំព័រ Web Browser»។

អូ! ឥឡូវឯងធុរៀនខ្លះពួកខ្ញុំឃ្នាំយូរលានហើយ ណាទើក្នុង! ប៉ុន្តែ
ពួកយើងនាំតែចង់ដឹងទៀតថា តើអ្វីដែលធុរៀនខ្លះ W3
ពេញនិយមបែបនេះ។ ហា! W3អស្ចារ្យណាស់ ពួកយើងមានអីម៉ែល
ដែលអាចខ្លួនអ្នកផ្ទេរនូវសំបុត្រទៅកាន់មនុស្សស្រស់ស្អាតបំផុតនាដើម្បីពិភពលោក
ហើយគេអាចទទួលបានក្នុងរយៈពេលមិនដល់មួយនាទីនោះទេ!

បើអ្នកឆ្កួតសំបុត្រដដែលនោះទៅកាន់ណាមុនាក់ទៅប្តូរសេរីអាមេរិក
អ្នកនឹងចំណាយពេលអស់១៥ថ្ងៃ
ហើយសំបុត្រនឹងឆ្កួតទៅដល់គោលរយៈប្តូរសេរី។
ហើយអ្នកអាចនឹងចំណាយប្តូរក៏បានផងដែរ ប៉ុន្តែបើអ្នកប្តូរអីម៉ែល
អ្នកមិនអស់ប្តូរក៏ទេ។

កម្មវិធីស្រវែងរក - ដលៃជួយអ្នករកយើងអ្វីជាបុរយោជន៍
និងឥតបុរយោជន៍! ព័ត៌មានពីបុរយោជន៍បទចុះរើនរាប់លានខុសបុលកែពីគុណ។
អ្នកបុរហលៃជាចង់ដឹងថា តើទន្ទុលហេតុតាងហាហូរកាត់រដ្ឋណាខុលៈ
ឬចង់ដឹងថា តើបតំណាងសីលភាពមានរូបរាងដូចម្តេចទេ។
អ្នកអាចជាចង់សុជាប់ចម្រៀងក្នុងកុនកុនថ្មីៗ ពីតារាដលៃអ្នកពញ្ញេចិត្ត

ឬក៏មើលរឿងភាគដដែលមិនមានមើល។

ហែលជាចង់ដឹងពីពិន្ទុការប្តូរក្នុងដណ្តើមពានរង្វាន់ហាល់ទាត់ពិភពលោកលើ

ឬ ចង់ដឹងថា

តើមានសំបុត្ររច្ចុលើងពីម៉ូមបទៅប៉ុណ្ណាសម្រាប់ថ្ងៃស្អែកទេ?

សិនជាកុំពុំយូរណាម្នាក់ភ្នំជាប់អិនធឺណិតទៅទិណមួយនាទីលើពិភពលោក

មានសម្រេចចិត្តចែកចាយព័ត៌មានដល់ពិភពលោក

ហើយបង្ហាញនោះលើW3 អ្នកនឹងអាចរកឃើញភ្នំលាម មិនអស់លុយទេ!

ប៉ុន្តែ ណាទើក្ដី! វាមានដល់ទៅរាប់ពាន់លានទំព័រណោះ។
តើធុរៀយ៉ាងម៉េច ដើម្បីស្រវែងរកទំព័រដែលងងឹតងងឹត? ងាយស្រួលទេ!
រាល់ទំព័រនីមួយៗមានអាសយដ្ឋានរបស់ខ្លួន ដែលជួយ Web browser
របស់អ្នកស្រវែងរកទំព័រនោះ។ វាដូចជាអាសយដ្ឋានផ្ទះរបស់អ្នក
ដែលជួយឱ្យអ្នករត់សំបុត្រអាចរកយើងផ្ទះរបស់អ្នកយ៉ាងដូចនោះដែរ។

បែនហើយ បុរសិនបើអ្នកសុគាល់អាស័យដ្ឋានទំព័រនោះ

អ្នកអាចរៀនពីវាបានភ្លាមៗ។

ចុះបើសិនជាមិនសុគាល់អាស័យដ្ឋានទំព័រនោះវិញ? គ្មានបញ្ហានោះទេ!

អ្នកអាចប្រើប្រាស់សេរីភាពដ៏អស្ចារ្យមួយដលៃគេហទំព័រថា

«ម៉ាស៊ីនស្រវែង» ដលៃមានន័យលើW3ស្រាប់

ដើម្បីជួយសម្បូរដលៃអ្នក។

ការចែករំលែក - ជួយអ្នកចែកចាយនូវអ្វីគ្រប់យ៉ាងដែលអ្នកចង់បាន
ចាប់តាំងពីបទចម្រៀងដែលអ្នកចូលចិត្តតរូបភាពសត្វចិញ្ចឹមរបស់អ្នក
វិធីដ៏ផ្ទុយនៃការដោះស្រាយលំហាត់គណិតវិទ្យា
រហូតដល់គំនិតដ៏ល្អរបស់អ្នកក្នុងការចាត់ចែងសំរាមតាមផ្ទះ
ជាមួយមនុស្សគ្រប់គ្នាដែលពិភពលោកនេះ។

ពុំមាននរណាម្នាក់មានសិទ្ធិគ្រប់គ្រងលើអ្វីដែលអ្នកធ្វើ ឬក៏ W3 ទេ
ហើយមិនមានរដ្ឋាភិបាលណាម្នាក់ដែលអាចគ្រប់គ្រងលើវាឡើយ*
ដូចនេះអ្នកមិនចាំបាច់ការអនុញ្ញាតពីនរណាម្នាក់មុនពេលចែករំលែកទេ។

គិតមើលមើលថា វាអស្ចារ្យប៉ុណ្ណា! រហូតមកដល់ពេលនេះ
មានសៀវភៅ រឿងភាគ ទូរទស្សន៍ និងការសរសេរផ្ទាល់ដៃដែលមានអ្នក
អាចនិយាយមកកាន់អ្នកបាន តែអ្នកមិនអាចឆ្ងល់យឺតបទៅវិញបានទេ។

ជាមួយនឹង W3 អ្វីៗគ្រប់យ៉ាងបានផ្តល់សេរីភាព។ អ្នកអាចស្តាប់
ហើយក៏អាចឆ្ងល់យឺតបទបានដែរ ហើយអ្នកមិនចាំបាច់ជាជនសំខាន់

ឬក៏ជាមនុស្សសធំ ដើម្បីធុររឿងនោះទេ។

នេះជាអ្វីដែលធុររឿងW3អសុចរុយ

គឺវាផ្តល់ឱ្យមនុស្សគ្រប់គ្នាដែលប្តូររឿងរស់អ៊ីនធឺណិត មានសំឡេង។

*ទោះជាយ៉ាងណា

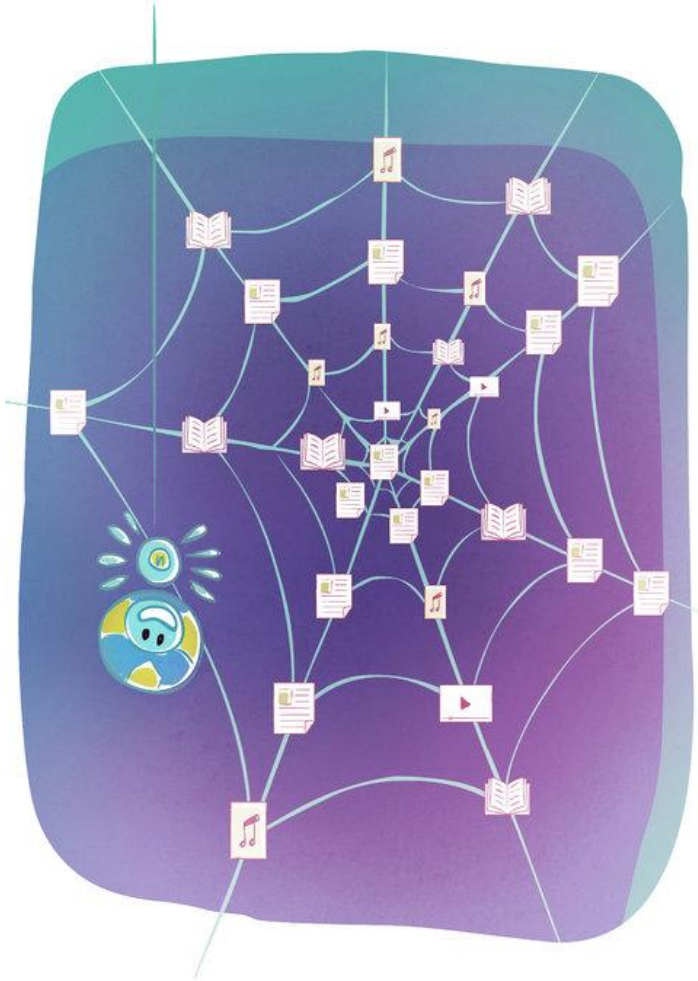
រដ្ឋាភិបាលពិតជាគ្រប់គ្រងលើអ៊ីនធឺណិតនៅក្នុងប្រទេសរបស់គេ។

រដ្ឋាភិបាលថែទាំបិទអ៊ីនធឺណិត

ដើម្បីមិនឱ្យពលរដ្ឋរបស់គេចូលមើលបាន

ហើយរដ្ឋាភិបាលខ្វល់ធុររឿងបែនទែក្នុងរយៈពេលខ្លី ឬរយៈពេលវែង។

អសុចរុយមនៃ ណាទើកូទី! ឥឡូវនេះពួកយើងដឹងថា ហាតេអ៊ូរីបានជាអកុសរ W2
នៅក្នុង W3 តំណាងខ្ពុយ រើលវាយ ហើយ ប៉ុន្តែហៃតេអ៊ូរីក៏អកុសរទីបី
គហៅថា រ៉ែប? តើអីនធីណិតគហៅថា រ៉ែប មនៃទេ? សំណួរល្អអ!
អូនកនិយាយត្រូវហើយ អីនធីណិតគីជា រ៉ែប
(ពុរោះកុំពុយន័រទាំងនោះតក្កជាប់គុនាជាបុរព័នុធ) ។ ទុកខ្ពុយខុញ្ញពនុយល់!

អ្នកទាំងអស់គ្នាចាំទថា គេហទំព័ររាប់ពាន់លាននៅក្នុង W3 មានមកពីណា?
ពួកវាកើតឡើងតាមរយៈការតភ្ជាប់គ្នា (Hyperlinked)។ មានន័យថា
អ្នកអាចស្រវែងរកពីគេហទំព័រមួយទៅមួយគ្នាបានដទៃកំណត់។
ឥឡូវនេះអ្នកដឹងហើយថា W3 ក៏ជាវេបដៃ ជាវេបដីធំនៃចំណេះដឹងព័ត៌មាន
និងការកម្មសាស្ត្រសម្រាប់មនុស្សសត្វទៅ។

ពួកយើងយល់ហើយ។ ឥឡូវពួកយើងចង់ដឹងថា
នរណាជាមនុស្សស្នើសុំនៃឆ្នាំនោះ ដដែលមានបង្កកើតគំនិតនេះឡើងមក?

ខ្ញុំស្មានថា អ្នកនឹងមិនមានសំណួរនេះឡើយ។

ដើម្បីឆ្លើយសំណួរនេះមាន យើងត្រូវត្រលប់ទៅ២០ឆ្នាំមុន

នោះមនុស្សពិសោធន៍នុយក្លេអ៊ែរ CERN នៅប្រទេសស្វីស។

មានអ្នកវិទ្យាសាស្ត្រជាច្រើនដែលធ្វើការនោះមនុស្សពិសោធន៍

និងមកពីមនុស្សពិសោធន៍ផ្សេងៗទៀតបង្កើត

បាញ់មគ្គុទ្ទេសក៍ការក្នុងគម្រោងមួយនេះ។ ប៉ុន្តែ

ពួកគេមិនមានវិធីចែករំលែកការងាររបស់ពួកគេឡើយ

និងងាយស្រួលមាននោះឡើយ។

ពួកគេត្រូវធ្វើដំណើរទៅមនុស្សពិសោធន៍របស់អ្នកវិទ្យាសាស្ត្រនានា

ឬប្រើប្រាស់ស្រែណីយ៍ និងសម្រាប់ផ្សេងៗទៀត

ដើម្បីឱ្យយក្រុមដទៃទៀតមានដឹងអំពីដំណើរការការងាររបស់ខ្លួន។

[This map is not to scale.
Artistic representation only.]

អ្នកវិទ្យាសាស្ត្រម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកវិទ្យាសាស្ត្រជាច្រើនទៀតនៅ
CERN ដែលមានឈ្មោះថា Tim Berners Lee
បានចាប់ផ្តើមមានអារម្មណ៍ធុញថប់នឹងរឿងនេះ
គាត់បានសម្រេចចិត្តសរសេរកិច្ចមីមួយដែលអាចចែកចាយព័ត៌មានឱ្យកាន់តែ
និងរហ័ស។ គាត់បាននឹកឃើញនូវគំនិតមួយធំដែលមានឈ្មោះថា
"hypertext"
ដែលជាវិធីផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានទាំងអស់ជាមួយគ្នានៅលើកុំព្យូទ័រ

ដើម្បីធុរៀងនោះ។ គំនិតនេះមានបុរសិទ្ធភាពយ៉ាងខ្ពស់សម្រាប់
CERN ធុរៀងអ្នករាល់គ្នាសប្បាយរីករាយយ៉ាងខ្ពស់។ បន្ទាប់មក Tim
Berners Lee ក៏មានគំនិតធំសំខាន់ទីពីរ។

គាត់គិតថា

ការបង្កើតឡើងរបស់គាត់នឹងផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ដល់បុរាណវិទូ និង
គិតថា វាអាចមាននិយមប្រើសិនជាទុកវាប្រើសម្រាប់តែ CERN ។
គាត់មាននិយាយជាមួយមន្ត្រីដឹកនាំនៅ CERN និងមានបញ្ជូនបញ្ជូនព័ត៌មាន
ដើម្បីប្តូរគាត់អាចកែរលក់កំនិតនៃ hypertext

ៅកាន់អ្នកវិទ្យាសាស្ត្រតម្កល់ទៀតទូទាំងពិភពលោកដោយឥតគិតថ្លៃ
ពួកគាត់ក៏យល់ព្រម! Berners Lee បានចែករំលែកគំនិតរបស់គាត់ និង
ជំរុញអ្នករាល់គ្នាដលៃគាត់បានចែករំលែកជាមួយឱ្យយកាន់តែប្រសើរឡើង
ឬបន្តថែមអ្វីៗដោយសេរីតាមដលៃគម្រោងនានា។ គំនិតដលៃអាចតភ្ជាប់
និងចែកចាយព័ត៌មានដោយឆាប់រហ័សពីគ្នាទៅនឹងគ្នាដលៃពិភពលោកគឺ

ពិតជាមានអនុភាព

ឱ្យចាប់អារម្មណ៍ខ្ពស់ណាស់ដលៃធុរ័ត្និយមនុស្សរាល់គ្នាចាប់ផ្តើមប្រើ
hypertext។

រមនុស្សរាល់គ្នាអាចប្រើគំនិតរបស់ពួកគេដើម្បីប្រើឱ្យយកាន់តែល្អប្រសើរ
មនុស្សទូទាំងពិភពលោកគិតថា ពួកគេជាមុនចាប់ផ្តើមរបស់ Internet គិតថា
internet ជាប់ពួកគេដលៃជារៀងដ៏អស្ចារ្យមួយ។

នៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៣ W3 មានការប្តូររឿងរាស់យ៉ាងច្រើន
 ដោយមានមនុស្សសរាប់លាននាក់បានប្តូររឿង។
 នាពេលបច្ចុប្បន្នមានមនុស្សជាង២ពាន់លាននាក់បានប្តូររឿង W3
 ប្រមាណជា មួយភាគបីនៃប្តូរជាជននលើពិភពលោក! អី...
 ការរស់នៅនឹងមិនដូចសព្វថ្ងៃនៃទេ បើលោក Tim Berners-Lee
 មិនមានចិត្តតូល្យអនោះទេ? ពិតណាស់! ដូចនេះតើអ្នកគិតថា
 យើងគួរតែកែតម្រូវសេរីគាត់ និងW3 ដោយស្ម័គ្រច្រើនឬទេ?
 យើងគួរតែសាង! យើងគួរតែសាង! តោះ
 យើងស្រុកសាងចំពោះលោកBerners Lee និងW3។ ជយោ!

Brought to you by

The Asia Foundation

Let's Read! is an initiative of The Asia Foundation's Books for Asia program that fosters young readers in Asia.

booksforasia.org To read more books like this and get further information, visit letsreadasia.org .

Original Story Inside the World Wide Web, author: Roopa Pai .
illustrator: Delwyn Remedios. Published by Pratham Books, <https://storyweaver.org.in/stories/5205-inside-the-world-wide-web> © Pratham Books. Released under CC BY 4.0.

This work is a modified version of the original story. © The Asia Foundation, 2018. Some rights reserved. Released under CC BY 4.0.

For full terms of use and attribution, <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>